10/02/2022

Ο «Πατερικός λόγος» στο «Ενορία εν δράσει»

/ Ενορίες

Πραγματοποιήθηκε η πρώτη διαδικτυακή συνάντηση της σειράς παρουσιάσεων με γενικό τίτλο «Πατερικός λόγος», στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…». Το θέμα της συνάντησης ήταν «Έννοια και σημασία Πατρός και Διδασκάλου», την Τετάρτη 9 Φεβρουαρίου. Το Σεμινάριο είναι ανοιχτό σε όλους και η παρακολούθηση του γίνεται μόνο διαδικτυακά.

Τη σειρά επιμελείται ο Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

Το αντικείμενο του σεμιναρίου τυγχάνει άγνωστο σε πάρα πολλούς ανθρώπους, ένα πεδίο ακατέργαστο, που όμως αξίζει να προσεγγιστεί και να μελετηθεί. Γιατί η ζωή και το έργο των Πατέρων, αποτελούν προέκταση του ιερού Ευαγγελίου, το Ευαγγέλιο μετά το Ευαγγέλιο.

Αρκεί η καταφυγή στα υμνολογικά κείμενα της Εκκλησίας, για να αντιληφθεί κάποιος την μεγάλη σημασία του συγκεκριμένου θέματος.

Οι Πατέρες αποκαλούνται στην υμνολογία, ως αστέρες πολύφωτοι του νοητού στερεώματος, πύργοι ασάλευτοι της Εκκλησίας και της πνευματικότητας, μυρίπνοα άνθη του παραδείσου, πάγχρυσα στόματα του Λόγου, οικουμένης αγλάισμα, θεία παρεμβολή που προστατεύει την Εκκλησία, εκείνοι που παρέδωσαν στην Εκκλησία το μυστήριο της θεολογίας.

Η Εκκλησία, όπως ομολογούμε στο Σύμβολο της Πίστεως, είναι Αποστολική, που σημαίνει ότι στηρίζεται στην διδασκαλία και τους αγώνες των Αποστόλων και οι Πατέρες, είναι διάδοχοι των Αποστόλων.

Κι επομένως η Εκκλησία στηρίζεται επίσης, στην θεολογία, τα διδάγματα, στους αγώνες και τους κόπους των Πατέρων. Η ζωή της Εκκλησίας, είναι συνυφασμένη με την ζωή, την πορεία και την θεολογία των αγίων Πατέρων και Διδασκάλων, οι οποίοι δημιουργήθηκαν μέσα στους κόλπους της, με την χάρη και την ευλογία του Αγίου Πνεύματος.

Ένας μεγάλος αριθμός, εκλεκτών μελών της Εκκλησίας, χαρακτηρίζονται ως Πατέρες. Είναι εκείνοι οι οποίοι διακρίθηκαν στην αγιότητα, στην οσιότητα, στην διαποίμανση των πιστών.

Επίσης είναι εκείνοι που απλώς υπήρξαν ή είναι κληρικοί, και αναλαμβάνουν την πνευματική διαποίμανση και την ευθύνη της πνευματικής προκοπής των πιστών.

Ωστόσο και από αυτούς, η Εκκλησία ξεχώρισε για διάφορους λόγους, ακόμη πιο λίγους και τους ονομάζει Πατέρες και Διδασκάλους. Με τον όρο Πατήρ και Διδάσκαλος, η Εκκλησία ενώνει σε ένα πρόσωπο, δύο εξαιρετικής σημασίας λειτουργήματα.

Το λειτούργημα του ποιμένα, ο οποίος αναγεννά πνευματικά τους πιστούς, τους συνδέει με τον Σωτήρα Χριστό, κηρύττει σε αυτούς το Ευαγγέλιο Του και τελεί για όλους αυτούς τα σωστικά μυστήρια της Εκκλησίας και για αυτούς τους λόγους αποκαλείται Πατήρ.

Το δεύτερο λειτούργημα, είναι αυτό του Διδασκάλου, που σημαίνει ότι έχει εκείνο το ειδικό χάρισμα να διδάσκει και να ερμηνεύει στους πιστούς, την αλήθεια του Θεού, καθώς επίσης έχει εκείνη την δυνατότητα, να αντιμετωπίζει τα διάφορα

μεγάλα προβλήματα και τις ισχυρές θεολογικές κρίσεις, που παρουσιάζονται ενίοτε στην ζωή της Εκκλησίας.

Η Εκκλησία έχει σαφή συνείδηση της διαφοράς που υπάρχει, μεταξύ των αναρίθμητων Πατέρων που υπάρχουν μέσα στους κόλπους της, και των ολίγων Πατέρων και Διδασκάλων που βρίσκονται μέσα στην ζωή της.

Κάνει επίσης και μία άλλη διάκριση, δηλαδή διακρίνει έναν Άγιο, από έναν Πατέρα και Διδάσκαλο. Και οι δύο είναι άγιοι, αλλά ο Πατήρ και Διδάσκαλος είναι εκείνος που διαθέτει και λόγο, τον οποίο έθεσε στην υπηρεσία της Εκκλησίας και ο λόγος του έγινε θεολογία της Εκκλησίας.

Υπήρξαν συγκεκριμένοι λόγοι, που έκαναν τους Πατέρες, να θεολογήσουν και να συγγράψουν. Ένας λόγος, είναι το κήρυγμα, θέλοντας να κηρύξουν τον λόγο του Θεού και πολλά από τα κηρύγματα τους τα έγραψαν.

Επίσης, υπήρξε πολλές φορές η ανάγκη να φανερώσουν την αλήθεια, αντικρούοντας μάλιστα τις διάφορες κακοδοξίες. Άλλοτε, θέλησαν να εκφράσουν τις προσωπικές τους θείες εμπειρίες και παρουσιάστηκε σημαντικός ο λόγος της συγγραφής αυτών των εμπειριών.

Άλλος λόγος που παρακίνησε τους Πατέρες στην συγγραφή, είναι η λατρεία και η δοξολογία, όπως το κείμενο της θείας Λειτουργίας του Ιερού Χρυσοστόμου.

Τα Πατερικά έργα, μας βοήθησαν στην διατήρηση της μνήμης της θεολογίας της Εκκλησίας. Η θεολογία τους, συντελέστηκε όταν υπήρχε ανάγκη και τους ζητήθηκε να θεολογήσουν, και τότε θεολόγησαν ορθά, αφού χαριτώθηκαν από το Άγιο Πνεύμα.

Γι’ αυτό και η Εκκλησία αποδίδει στην θεολογία και τα έργα των Πατέρων, κύρος και σημασία ίση με την Αγία Γραφή και με το έργο τους είναι η προέκταση του Ευαγγελίου.

Η μεγαλύτερη βοήθεια των Πατέρων, είναι ότι μας πρόσφεραν μεγαλύτερη κατανόηση και άρα μεγαλύτερη γνώση της αλήθειας, που ήδη ολόκληρη υπάρχει μέσα στην Αγία Γραφή, και που όμως παραμένει ανεξάντλητη, ως άπειρη που είναι.

Το Άγιο Πνεύμα, επέλεξε τους Πατέρες, ακριβώς γι’ αυτόν τον σκοπό. Όταν οι άνθρωποι αγωνιούν και αναζητούν ευρύτερη και βαθύτερη φανέρωση της αποκεκαλυμμένης αλήθειας, τότε ενεργοποιεί τα όργανα Του, δηλαδή τους αγίους

Πατέρες και Διδασκάλους, και μέσα από την θεολογία τους, χαρίζει αυτήν την μεγάλη δωρεά.

Με τρόπο μυστικό και μυστηριακό, ένας Πατέρας και Διδάσκαλος, φωτίζεται και γίνεται ικανότερος, έτσι ώστε να μπορεί να θεωρεί περαιτέρω την αλήθεια, να αποκτά μεγαλύτερη και ευρύτερη εμπειρία της και να λέει στους πιστούς περισσότερα γι’ αυτήν. Η αλήθεια έχει να κάνει με την θεία πραγματικότητα και μας βοηθούν οι Πατέρες να γνωρίσουμε περισσότερο τον Θεό, που μας έχει ήδη αποκαλυφθεί.

Τη συνάντηση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:

π. Δανιήλ Ψωίνος: Πατερικός λόγος 01